

Rimska republika

Učno gradivo za teden od 18.5. do 23. 5. 2020 (2 šolski uri)

- Učenke in učenci, pozdravljeni!
- Tokratna snov je nekoliko težja, a se bom potrudil, da vam jo predstavim na čim bolj enostaven način.
- Potrebno bo kaj prebrati in si zapisati v zvezek. Gremo počasi korak za korakom.
- Potrebovali boste zvezek in učbenik na strani 61

PONOVITEV SNOVI:

Prejšnjo uro smo spoznali, da je mesto Rim nastalo iz vasic na sedmih gričih ob reki Tiberi v osrednji Italiji. To je bilo v 8. stoletju pnš. Temu obdobju v Evropi pravimo starejša železna doba. Takrat so živeli v utrjenih vasicah na gričih, ki smo jim rekli _____ ??? (se še spomniš?)

Prvotni Rimljani (Latini) so bili poljedelci. Sedem vasic se je povezalo skupaj, da bi izsušili močvirja, izkrčili zemljo in se laže branili pred napadalci. Bili so delavni, bistri in bojeviti.

Severno od pokrajine Lacij, kjer leži mesto Rim, je živel ljudstvo Etruščanov, ki smo jih tudi že spoznali. Bili so bolj razviti od Latinov. Zasedli so tudi mesto Rim in jim dve stoletji vladali.

NOVA SNOV

RAZLAGA:

Najprej so Rimu vladali Etruščanski kralji (753 – 509 pnš). Pri vladanju je sodeloval z bogatimi meščani iz najstarejših rimskih družin (mestni očetje – PATRICIJI).

V teh dveh stoletjih so zgradili obzidje, obrambni jarek, most na Tiberi, pristanišče Ostia in trg – FORUM, ki je bil središče mesta.

Ne pozabi – Rim je bil takrat še le mestna državnica, ki je obsegala samo mesto Rim in okoliška polja.

Lastniki zemlje - plemiči so postajali vse močnejši in pogumnejši, zato so leta 509 pnš odstavili zadnjega etruščanskega kralja Tarkvinija Superba, ki je vladal nasilno.

O svojem življenju so želeli odločati sami.

OD KRALJEVINE DO REPUBLIKE

1. Kraljevina:

- Od 753 - 509 pnš
- Kralji etruščanskega rodu
- Dosežki: trg - forum, obrambni jarek, obzidje, most na Tiberi, pristanišče
- L. 509 pnš upor rimskih plemičev; odstavijo kralja in uvedejo republiko

Razlaga:

Beseda republika izvira iz latinske besede „Res Publica“, kar pomeni javna zadeva oziroma stvar ljudstva.

Voditelje naj bi izvolili odrasli svobodni moški.

Rimska republika se je od atenske demokracije razlikovala po tem, da so v Rimu imeli več besede rimski plemiči – **patriciji**, medtem ko navadni državljani – **plebejci** niso imeli velike politične moči.

Pravimo, da je bila rimska republika
ARISTOKRATSKA REPUBLIKA.

Kratica SPQR pomeni Senatus que populus Romanus. (Senat in ljudstvo Rima). S tem so želeli povedati, kdo vlada Rimu.

Zapis v zvezek - dopolni s pomočjo učbenika na str. 61

2. Rim v času republike (509 - 27 pnš)

KONZUL

Vsako leto so izvolili _____ konzula, ki sta vodila državo. V vojnem času je oblast prevzel eden od njiju in dobil naziv _____. V tem času je skrbela samo za vojaške zadeve.

SENAT

Senat je imel največ oblasti. V njem so sedeli _____ iz uglednih rimskih družin (najprej 300 članov, kasneje tudi več). Odločali so o finančah, sprejemali so zakone in vodili zunanjo politiko.

SKUPŠČINA

Sestavljali so jo vsi svobodni moški rimski državljani. Imela je malo moči. Izmed njih so izvolili Ljudskega _____, ki je v senatu zastopal plebejce. Lahko je nasprotoval krivičnim zakonom. To pravico imenujemo _____.

Ponovitev snovi – odgovori v zvezek

1. Po kom se imenuje pokrajina Toskana?
2. Kateri dve ljudstvi sta živel na severu Italije?
3. Kaj pomeni beseda republika?
4. Izraz senator izvira iz latinske besede „senex“. Kaj pomeni ta beseda?
5. Pojasni pojem „veto“!